

El geganter riudomenc Ortiz i Hortonedà, vocal de la coordinadora

Raquel Pellicé Gispert ()*

setembre de 1994. L'expedient que demanava el corresponent ajut es va tramitar ja a finals del 1994 i es va repetir, incloent-hi una memòria explicativa redactada pels signants, el 9 de gener de 1995 per tal d'acollir-se a la convocatòria del darrer any esmentat.

Amb tot això, es pretén aconseguir, conseqüentment, la màxima catalogació possible dintre dels bens culturals, en l'apartat de béns mobles, en el marc de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (DOGC, núm. 1.807, de l'11 d'octubre de 1993). Gràcies a aquesta via, els quatre capgrossos de Riudoms poden ser classificats com a **Béns d'Interès Nacional (BIN)** o, en tot cas, **Béns Catalogats**, segons preveu l'esmentada Llei aprovada pel Parlament de Catalunya. I, si convé, se'n poden fer rèpliques perquè els originals puguin ser exposats al Museu Històric Municipal de Riudoms.

Cal fer notar aquí que la Colla Gegantera de Riudoms, que és qui —en principi— en té l'usdefruit, no s'ha interessat gens sobre l'estat de les gestions descrites, ni tan sols no n'ha preguntat mai res.

3.- Conclusions

L'objectiu primordial de tot el procés, encara no clos, que s'ha acabat de descriure sumàriament és, òbviament, el de situar el patrimoni cultural tradicional esmentat (dues parelles de capgrossos de finals de segle XIX i que són a Riudoms des de 1929) al nivell que li correspon atenent a criteris objectius i científics, avaluats sempre pels organismes competents, d'antiguitat, singularitat, estètica, representativitat i, també, d'utilitat. d'uns entremesos populars que han estat trets més des de fa més de setanta anys al carrer sense que ningú s'hagués plantejat mai quin valor intrínsec podien tenir, ni tan sols els qui tant es venen ara de ser gegantera (o, segons proposem que es diguin qui els dues, capgrossos).

* Comunicació presentada al Segon Congrés de Cultura Popular i Tradicional Catalana (1995-1996).

Foto: Els capgrossos de Riudoms davant de l'Ajuntament, entitat que en detenta la titularitat (Foto: Joan R. Corts Salvat)

El dia 4 de juny de 1995, a 2/4 d'11 del matí, es reuneixen els membres de la Junta Directiva de la Coordinadora de Colles de Geganteres i Grups de Garllers de les Comarques Meridionals de Catalunya, al Casal de la Riera de Gaià (Tarragonès) per celebrar una reunió de Junta seguint l'ordre del dia establert.

El quart punt de l'ordre del dia tractava de l'elecció del vocal de l'Agrupació de Colles de Geganteres de Catalunya. De tots els associats a l'Agrupació es va presentar només la Srta. Victòria Ilari, del grup de Geganteres i Grallers de S.C.R.B. de la Bisbal del Penedès (Baix Penedès).

La Colla Gegantera de Riudoms no va ser present a la reunió per què havia d'atendre un compromís geganter, malgrat això es va disculpar per escrit.

La Junta Directiva de la Coordinadora va considerar que seria poc democràtic que la Srta. Victòria Ilari fos assignada vocal i que representés la Coordinadora en les reunions de la Junta de l'Agrupació de Colles de Geganteres de Catalunya. Per aquest motiu s'ajornà l'elecció i es va encarregar al secretari en funcions alhora de fer una circular a les colles afiliades a la Coordinadora, i que alhora siguin membres de l'Agrupació, perquè presentin els candidats.

Les bases per l'elecció del vocal són:

1.- El vocal per l'Agrupació de Colles de Geganteres de Catalunya és membre d'una entitat que estigui afiliada tant a la Coordinadora de Colles de Geganteres i Grups de Garllers de les Comarques Meridionals de Catalunya, com també a l'Agrupació de Colles de Geganteres de Catalunya.

2.- La missió del Vocal és de mantenir les relacions entre les dues entitats. Assistirà tant a les reunions de Junta de l'Agrupació com a les de la Coordinadora, i informará a cada una d'elles del que s'hi tracti i sigui d'interès comú.

3.- El vocal serà elegit per votació

dels membres de la Junta Directiva de la Coordinadora en el decurs de la propera reunió que es convoqui després de la recepció de les propostes dels candidats.

4.- La durada de la representativitat del vocal serà des del present exercici i fins a la propera Assemblea General Ordinària de la Coordinadora. El càrrec és del tot voluntari no renumerat, com la resta de càrrecs que estableixen es Estatuts.

La Colla Gegantera de Riudoms, amb data 30 de juny de 1995, acordà per unanimitat la presentació de geganter riudomenc Francesc Xavier Ortiz i Hortonedà, per ser candidat a la propera elecció de vocal. La Colla Gegantera de Riudoms creu que Francesc Xavier Ortiz és mereixedor d'aquest càrrec pel fet que ja estat vocal de l'Agrupació de Colles de Geganteres de Catalunya, amb data del 13 de desembre de 1986. Francesc Xavier Ortiz entrà com a vocal territorial en representació de les Comarques Meridionals de Catalunya, a l'Assamblea de l'Agrupació celebrada a Tona, i deixà el càrrec de vocal el dia 27 de juny de 1992, en el decurs de l'Assamblea extraordinària de l'Agrupació celebrada a Manresa.

El passat dissabte dia 16 de setembre de 1995, el president de la Coordinadora Sr. Josep-Carles Cardona i Castellví, va convocar el geganter riudomenc F. Xavier Ortiz a la reunió que es va celebrar a Mora d'Ebre, entre la Junta de la Coordinadora i la Junta de l'Agrupació, per presentar-lo com a vocal de les Comarques Meridionals a la Junta de l'Agrupació.

En l'esmentada reunió, un dels punts principals entre les dues juntes directives fou el tema del II Congrés de Cultura Popular i Tradicional Catalana que se celebrà a Lleida (Segrià) el 28 d'octubre d'enguany.

(*) Cap de Premsa Colla Gegantera de Riudoms